

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Дріжана Олега Романовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 4 частини другої статті 61 Закону України „Про Національну поліцію“

Київ
17 липня 2024 року
№ 138-3(П)/2024

Справа № 3-92/2024(191/24)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Первомайський Олег Олексійович (голова засідання),
Городовенко Віктор Валентинович (доповідач),
Різник Сергій Васильович,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Дріжана Олега Романовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 4 частини другої статті 61 Закону України „Про Національну поліцію“ від 2 липня 2015 року № 580–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 40–41, ст. 379).

Заслухавши суддю-доповідача Городовенка В.В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Дріжан О.Р. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність частині другій статті 3, частинам другій, третій статті 22, частинам першій, другій статті 43 Конституції України

(конституційність) пункт 4 частини другої статті 61 Закону України „Про Національну поліцію“ від 2 липня 2015 року № 580–VIII (далі – Закон), згідно з яким не може бути поліцейською особою, щодо якої було припинено кримінальне провадження з nereабілітуючих підстав.

1.1. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається, що Дріжан О.Р. з 29 квітня 2014 року до 6 листопада 2014 року проходив службу в органах внутрішніх справ, а з 7 листопада 2015 року – в поліції.

Самарський районний суд міста Дніпропетровська вироком від 10 квітня 2019 року визнав Дріжана О.Р. винним у вчиненні кримінальних правопорушень, визначених частиною другою статті 162, частиною другою статті 296 Кримінального кодексу України, призначив відповідне покарання та на підставі пункту „д“ статті 1 Закону України „Про амністію у 2016 році“ від 22 грудня 2016 року № 1810–VIII звільнив від відбування покарання.

Дніпровський апеляційний суд ухвалою від 31 січня 2020 року вирок Самарського районного суду міста Дніпропетровська від 10 квітня 2019 року в частині засудження скасував, а кримінальне провадження щодо Дріжана О.Р. закрити на підставі частини першої статті 49 Кримінального кодексу України, пункту 1 частини другої статті 284 Кримінального процесуального кодексу України у зв'язку із закінченням строків давності.

Головне управління Національної поліції в Дніпропетровській області (далі – Управління) наказом від 9 червня 2023 року № 369 о/с звільнило Дріжана О.Р. зі служби в поліції згідно з пунктом 10 частини першої статті 77 Закону (у разі набрання законної сили рішенням суду щодо притягнення до відповідальності за вчинення, зокрема, кримінального правопорушення).

Дріжан О.Р. звернувся до Дніпропетровського окружного адміністративного суду з позовом до Управління, в якому просив визнати протиправним та скасувати наказ від 9 червня 2023 року № 369 о/с у частині звільнення його зі служби в поліції, поновити його на посаді сержанта поліції та

зобов'язати Управління нарахувати і виплатити на його користь грошове забезпечення за час вимушеного прогулу.

Дніпропетровський окружний адміністративний суд рішенням від 8 вересня 2023 року позов Дріжана О.Р. задовольнив, своє рішення мотивував, зокрема, тим, що Управління звільнило Дріжана О.Р. на підставі пункту 10 частини першої статті 77 Закону „за відсутності на те правових підстав“, а не згідно з пунктом 4 частини другої статті 61 Закону.

Третій апеляційний адміністративний суд постановою від 22 лютого 2024 року апеляційну скаргу Управління задовольнив; рішення Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 8 вересня 2023 року скасував та прийняв нове рішення, яким у задоволенні позовних вимог Дріжана О.Р. відмовив. Обґрунтовуючи своє рішення, суд апеляційної інстанції зазначив, що приписи пункту 4 частини другої статті 61, пункту 10 частини першої статті 77 Закону „не суперечать одне одному, оскільки п.10 ч.1 ст.77 Закону передбачає звільнення поліцейського у разі набрання законної сили рішенням суду щодо притягнення до відповідальності за вчинення, зокрема, кримінального правопорушення, а положення п.4 ч.2 ст.61 Закону <...> передбачає, що не може бути поліцейським особа, щодо якої було припинено кримінальне провадження з nereабілітуючих підстав“.

На зазначене рішення апеляційного суду Дріжан О.Р. подав касаційну скаргу, за результатом розгляду якої Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду ухвалою від 15 квітня 2024 року відмовив у відкритті касаційного провадження, оскільки касаційна скарга подана на судове рішення, що не підлягає касаційному оскарженню.

1.2. Автор клопотання зазначає, що «у частині 9 статті 17 Закону України „Про міліцію“ від 20 грудня 1990 року № 565–XII, було вказано, що не може бути прийнята на службу до міліції особа, яка має не погашену або не зняту судимість за вчинення злочину, крім реабілітованої, або на яку протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за вчинення корупційного правопорушення», «натомість, частина 2 ст.61 новоприйнятого Закону <...> явно

розширила перелік осіб, що не можуть бути поліцейськими <...> у цьому переліку з'явилась „особа, щодо якої було припинено кримінальне провадження з nereабілітуючих підстав“». На думку Дріжана О.Р., „при прийнятті нового Закону <...> відбулося звуження змісту та обсягу існуючих прав на прийняття на службу до поліції“, що суперечить частині третій статті 22 Конституції України.

Суб'єкт права на конституційну скаргу твердить, що „якщо щодо особи було припинено кримінальне провадження з nereабілітуючих обставин вона вважається відповідно до ст.62 Конституції України невинуватою у вчиненні злочину, бо її вину не встановлено обвинувальним вироком суду і відповідно, дана особа не має судимості не підлягає покаранню та не притягнута до юридичної відповідальності“; „з юридичної точки зору <...> особа, яка була звільнена від кримінальної відповідальності не має судимості“, проте виходячи з пункту 4 частини другої статті 61 Закону „держава чомусь <...> не дає можливості особі виправитися і реалізовувати свої права на рівні з іншими громадянами України, зокрема і стати поліцейським“.

Автор клопотання вважає, що пункт 4 частини другої статті 61 Закону „є неконституційним та явно порушує та звужує <...> конституційне право на працю, що закріплено у статті 43 Конституції України“.

Обґрунтовуючи свої твердження, Дріжан О.Р. цитує приписи Конституції України, кодексів та законів України, міжнародні акти, посилається на рішення Конституційного Суду України, а також на судові рішення у його справі, копії яких долучено до матеріалів конституційної скарги.

2. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих приписів), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу

(частина перша статті 55); конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Із матеріалів конституційної скарги вбачається, що ні пункт 4 частини другої статті 61 Закону, ні застосування цього припису Закону в остаточному судовому рішенні у справі Дріжана О.Р. не вплинули на його звільнення зі служби в поліції. Натомість, як констатував Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду в ухвалі від 15 квітня 2024 року, „предметом спору у цій справі є правомірність звільнення позивача зі служби в поліції за пунктом 10 частини першої статті 77 Закону“ (у разі набрання законної сили рішенням суду щодо притягнення до відповідальності за вчинення, зокрема, кримінального правопорушення).

До того ж саме статтею 77 Закону встановлено вичерпний перелік підстав для звільнення зі служби в поліції, серед яких немає такої підстави для звільнення поліцейського, як „припинення кримінального провадження з nereабілітуючих підстав“, оскільки це є одним із обмежень, пов'язаних зі службою в поліції, яке визначено пунктом 4 частини другої статті 61 Закону.

Дріжан О.Р., твердячи про невідповідність пункту 4 частини другої статті 61 Закону частині другій статті 3, частинам другій, третій статті 22, частинам першій, другій статті 43 Конституції України, не довів взаємозв'язку цього припису Закону з указаними конституційними приписами та те, що ним було порушено його право на працю.

З огляду на наведене Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України вважає, що автор клопотання не навів аргументів, як саме пункт 4 частини другої статті 61 Закону, який був застосований в остаточному судовому рішенні в його справі, порушує його конституційне право на працю, яке гарантовано статтею 43 Конституції України.

Отже, автор клопотання не обґрунтував тверджень щодо неконституційності пункту 4 частини другої статті 61 Закону, чим не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Дріжана Олега Романовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 4 частини другої статті 61 Закону України „Про Національну поліцію“ від 2 липня 2015 року № 580–VIII на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**